

55. VETERINARSKI RAZGOVOR U APIMONDIJI. PROPOZICIJA NOVE RADNE GRUPE

Javna ustanova Veterinarski institut Republike Srpske "Dr Vaso Butozan" Banja Luka, podržala je učlanjivanje Dr. Violete Santrač u Apimondiju u svojstvu člana, pojedinca.

Apimondia <https://www.apimondia.org/> je međunarodna federacija udruženja pčelara i drugih organizacija koje rade u sektoru pčelarstva, osnovana 1895. godine. Ova nevladina organizacija okuplja pčelare, proizvođače opreme za pčelarstvo i širok spektar naučnika koji se bave "pčelarstvom", apiterapijom, oprašivanjem, razvojem i ekonomijom. Glavni cilj Apimondije je olakšati razmjenu informacija i diskusija na mjestu i platformi gdje se pčelari, naučnici, trgovci, agencije za razvoj, inženjeri i zakonodavci sastaju da bi slušali, diskutovali i učili jedni od drugih.

Violeta Santrač je u prethodnom periodu od 2003. godine kao predstavnik Saveza Udruženja Pčelara Republike Srpske učestvovala na pet sastanaka Generalne skupštine Apimondije u okviru Apimondija Konferencija sve dok SUPRS nije izgubio status člana. Kako bi se **nastavila međunarodna saradnja** pod okriljem Apimondije, pojedinačno članstvo je omogućeno za sve zainteresovane. Registracija "člana" će omogućiti nastavak rada, ali će on biti ograničen u poređenju s pravima i mogućnostima nosioca nacionalnih pčelarskih asocijacija, udruženja ili grupacija koji imaju veća ovlašćenja u okviru Apimondije.

Članstvo omogućava da se kroz pravila Organizacije aktivira i pokrene nova tematska grupa ili radna grupa koja je vezana za određeno područje koje se želi detaljnije istražiti. <https://www.apimondia.org/working-groups.html>. Oni koji su zainteresovani, mogu pristupiti bilo kojoj radnoj grupi i doprinjeti svojim radom, menjajući postojeće kontekste pod okriljem međunarodne organizacije.

Samo nekoliko dana nakon zvaničnog prijema u Apimondiju, dr. Violeta Santrač je zatražila formiranje radne grupe pod nazivom "**DOBRA VETERINARSKA PRAKSA I PČELARSTVO**". engleski "**GOOD VETERINARY PRACTICE AND APICULTURE**". Značajnije uključivanje veterinarskog servisa u Apimondiju bi zasigurno unaprijedilo nivo znanja i preporuka koje se primjenjuju širom svijeta. Potvrda naučnih činjenica od strane veterinarskih službi zemalja smanjila bi rizik kojim veterinari moraju upravljati u proizvodnji hrane, javnom zdravlju, zaštiti pčela i dobrobiti pčela. Ovo bi trebalo biti međunarodno usklađeno, standardizovano i prihvaćeno ne samo od zakonodavaca nego i od pčelara.

U suprotnom, svaka ideja ili moto o **očuvanju pčela**, kao i **napredna naučna istraživanja**, ostali bi samo dijelovi različitih neuvezanih pristupa u održavanju pčelinje populacije, kako lokalno, tako i globalno.

Eventualna odluka o prihvatanju formiranja ove radne grupe i **njen potencijal** da dostigne ključne tačke **uticaja u preporukama** koje bi proizašle iz rada grupe stručnih veterinaru sa znanjem u ovoj oblasti i umreženom komunikacijom unutar Apimondije, moglo bi biti potrebno poboljšavanje.

Različite zemlje svijeta imaju **različite modele uključenosti veterinarske medicine** u područje apidologije. Inicijativa za formiranje radne grupe omogućila bi veterinarskoj medicini da se aktivno uključi u očuvanje medonosnih pčela, koje su ugrožene ne samo novim poljoprivrednim praksama, već i *nedostatkom poštovanja dostignutih znanja o bolestima i nametnicima pčelinjih zajednica*. Primjer za to je nejednak i često pogrešan pristup prema **Američkoj gnjiloći pčelinjeg legla**, zaraznoj bolesti pčelinje zajednice, jednoj od najčešćih zaraznih bolesti životinja uopšte (prema nekim procjenama), koja nanosi ogromne štete globalno. Za njenu “kontrolu” se često primenjuju neopravdano loše prakse koje su ostale u formi istorijskih dogmi, iako postoji dovoljno činjenica koje podržavaju mogućnost boljih rješenja. Entropija u praksama prepoznavanja, suzbijanja i kontrole američke gnjiloće je tolika da ni postojeće svjetske agencije poput WOAH nemaju jasan uvid o rasprostranjenosti ove zarazne bolesti u svijetu. To dovodi do tihog prihvatanja praksi koje dovode do nepotrebnih gubitaka pčelinjih zajednica, problema sa zloupotrebom antibiotika u metafilaktičke i profilaktičke svrhe te razvoja antimikrobne rezistencije.

Problem neprepoznavanja veterinarinarskog servisa u odnosu na potrebe očuvanja održivosti medonosne pčele, životinjske vrste koja ima velik uticaj na lanac ishrane, nosi značajan rizik na mnogim nivoima. <https://www.woah.org/en/disease/diseases-of-bees/>

Može li se više učini na verifikaciji i harmonizaciji održivih znanja i praksi u oblasti pčelarstva u onome što može i treba biti veterinarski dio servisa, ovaj put možda uz pomoć Apimondije, ostaje da se vidi.

Dr Violeta Santrač

4.4. 2024